

Právny odbor: Civilné právo

Predmet sporu: návrhu na určenie obsahu dohody o primeranej odmene
8Co/11/2007

4105212133

U z n e s e n i e

Krajský súd v Nitre v právnej veci navrhovateľa: L., autorská spoločnosť, O. Z., M. X., . B., IČO: XXXXXXXX, . proti odporcovi: V. B., podnikateľ s obchodným menom V. B., V., D. X., . N., IČO: XXXXXXXX, . zastúpený JUDr. Š. M., advokátom v N., Š. XX, . o určenie obsahu dohody o primeranej odmene, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu v Nitre č. k. 15C 91/2005-137 zo dňa 26. septembra 2006, takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa z r u š u j e a v e c v r a c i a súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa zo dňa 3.6.2005, ktorým sa s poukazom na ustanovenia § 18 ods. 7, § 81 ods. 1 a 4 a § 82 ods. 1 Autorského zákona (zák. č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom) domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd určil obsah dohody o primeranej odmene za nájom audiovizuálnych diel v znení dohody, ktorú pojal do výroku svojho petitu návrhu. O trovách účastníkov voči sebe navzájom rozhodol tak, že navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť odporcovi náhradu trov konania v sume 2.848,-Sk k rukám jeho právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti. Svoje rozhodnutie s poukazom na vykonané dokazovanie, ustanovenie § 18 ods. 7 a § 82 ods. 1 autorského zákona a ustanovenia § 161 ods. 3 a § 153 ods. 2 OSP (Občianskeho súdneho poriadku) odôvodnil tým, že návrh obsahu dohody o primeranej odmene obsiahnutý v návrhu navrhovateľa je v rozpore so zákonnými ustanoveniami. Nesporne síce bolo preukázané, že navrhovateľ je organizáciou kolektívnej správy práv podľa autorského zákona a má preto aktívnu legitimitáciu na podanie návrhu a že odporca je v tomto konaní pasívne legitimovaný, keď s navrhovateľom pred podaním návrhu neuzatvoril dohodu o primeranej odmene a keď ako používateľ predmetov ochrany tieto verejne rozširuje nájmom a nepreukázal to, že nositelia práv k dielam vylúčili kolektívnu správu svojich práv. Vychádzajúc z odkazu pod bodom 8 u § 82 ods. 1 Autorského zákona treba vychádzať z toho, že aj v tomto zákonnom ustanovení uvedené ustanovenie § 161 ods. 3 OSP ukladá povinnosť plnenia. Teda rozsudok nahrádza vyhlásenie vôle. Pre takýto výrok ukladajúci vyhlásenie vôle platí požiadavka na jeho presnosť a určitosť, nakoľko rozsudok tu teda nahrádza súhlas s uzavretím dohody a znenie tejto dohody musí byť zahrnuté do výroku rozsudku. Súd na znení dohody tak, ako je požadovaná, nesmie nič meniť a je viazaný návrhom v zmysle ustanovenia § 153 ods. 2 OSP. Súd teda nemohol sám zo svojej moci určovať a zasahovať do dohody a mohol o podanom návrhu rozhodnúť len tak, že by mu v celom rozsahu vyhovel alebo návrh na začatie konania by zamietol, nemohol však modifikovať znenie dohody. Po preskúmaní navrhovateľom navrhovaného znenia dohody o primeranej odmene dospel jednoznačne k záveru, že navrhované znenie je neurčité a nevykonateľné. Z článku 2 tejto dohody nie je zrejmé, z čoho vychádza navrhovateľ, keď za každé použitie diela, za každý jeden nájom zaväzuje odporcu zaplatiť navrhovateľovi 8 % z ceny nájmu tohto diela. V tomto smere navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno, nepreukázal primeranosť odmene. Tiež článok 2.3 o povinnosti odporcu platiť úrok z omeškania za každý deň nie je v súlade so Slovenským právnym poriadkom, lebo pri úroku z omeškania treba vychádzať z ročného úroku a nie z denného úroku. V rozpore so Slovenským právnym poriadkom je aj znenie článku 5.3., podľa ktorého dohoda nadobúda platnosť dňom podpisu, nakoľko toto je v rozpore so zákonným ustanovením § 161 ods. 3 OSP. Dohoda je dvojstranný právny úkon a účastníci konania neuzavreli mimosúdnu dohodu o primeranej odmene. Autorský zákon sa odvoláva na zákonné ustanovenie § 161 ods. 3 OSP a v tomto je výslovne upravená vykonateľnosť rozsudkov ukladajúcich vyhlásenie vôle, ktoré po nadobudnutí právoplatnosti nahrádzajú priamo samo vyhlásenie vôle. Je preto vylúčené, aby rozhodnutie súdu v tejto veci podpisovali účastníci konania. Náhrada trov konania bola odporcovi priznaná ako úspešnému v konaní v zmysle ustanovenia § 142

ods. 1 OSP vo výške trov jeho právneho zastúpenia advokátom za 2 úkony právnej pomoci a 2 réžijné paušály v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z. z. (advokátskej tarify).

Uvedený rozsudok včas podaným odvolaním napadol len navrhovateľ domáhajúci sa jeho zmeny tak, aby jeho návrhu bolo vyhovené a aby mu bola priznaná aj náhrada trov konania. Súdu prvého stupňa vyčítal nesprávne právne posúdenie veci a poukázal na to, že ním požadované znenie dohody o primeranej odmene je presné a určité a je ho možné aj vykonať. Dohodu je potrebné vykladať v celom kontexte a v kontexte autorského zákona, keď v autorskom zákone nie sú stanovené bližšie podmienky hradenia primeranej odmeny. Spôsob hradenia primeranej odmeny bol stanovený v ním prijatom Sadzobníku autorských odmien a nepovažuje za neurčitosť resp. nevykonateľnosť len tú skutočnosť, že v dohode nebolo uvedené, akým spôsobom navrhovateľ určil výšku odmeny. Z navrhovaného znenia dohody jasne vyplýva, kto má platiť odmenu, komu má platiť odmenu, na akom právnom základe a za čo a v akej výške. Keď súd prvého stupňa konštatoval to, že on nepreukázal primeranosť odmeny, pričom bližším spôsobom nekonkretizoval v čom vidí neprimeranosť požadovanej odmeny, mal sa s touto otázkou vysporiadať aj v odôvodnení svojho rozsudku, t. j. uviesť dôvody, na základe ktorých dospel k záveru, že odmenu vo výške 8 % z ceny nájmu diela nepovažuje za primeranú. Konštatuje, že otázka primeranosti odmeny nebola predmetom konania a odporca v konaní neuviedol, že výška odmeny nie je primeraná. Naopak on vrámci konania spôsob určenia odmeny zdôvodnil už v návrhu. Výška úroku z omeškania vychádza z ustanovenia § 3 nar. vl. č. 87/1995 Z. z. a v dohode nie je uvedené a ani to z nej nevyplýva, že odporca by mal zaplatiť denný úrok. Pre úplnosť uvádza, že diskontná sadzba je definovaná N. B. S. formou príslušného percenta úroku vždy ročne - p. a.. Záverom je potrebné konštatovať, že on podal návrh na určenie obsahu dohody v zmysle § 82 ods. 1 autorského zákona, z čoho potom vyplýva, že za predpokladu konštatovania aktívnej a pasívnej legitímácie navrhovateľa a odporcu a existencie nároku na uzatvorenie dohody, ktorá doposiaľ uzatvorená nebola, súd mal v zmysle ustanovenia § 82 ods. 1 autorského zákona určiť obsah dohody o primeranej odmene, s prihliadnutím na druh spravovaného predmetu ochrany, spôsob a rozsah jeho použitia, čas, v ktorom bude prichádzať k použitiu spravovaného predmetu ochrany a na podmienky podľa § 81 ods. 1 písm. h/ Autorského zákona. Odporca sa k podanému odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) prejednal vec bez odvolacieho pojednávania (bez jeho otvorenia - § 214 ods. 2 písm. e/ OSP) a viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. h/ i f/ OSP zrušiť z dôvodu, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, a preto nevykonal dokazovanie a svoje rozhodnutie i nedostatočne právne odôvodnil, čím účastníkom konania odňal možnosť konať pred súdom.

V danej veci z hľadiska procesného išlo o žalobu na určenie - obsahu dohody o primeranej odmene za nájom audiovizuálnych diel, ktorý návrh navrhovateľ podal s poukazom na ustanovenie § 18 ods. 7 a § 82 ods. 1 Autorského zákona, keď v petite návrhu sám predložil znenie dohody, určenia ktorej sa zo strany súdu domáhal.

Vychádzajúc z uvedeného znenia petitu návrhu plne korešpondujúceho s ustanovením § 82 ods. 1 Autorského zákona mal preto odvolací súd za to, že v prípade návrhu navrhovateľa nešlo o návrh na nahradenie prejavu vôle odporcu - na uloženie povinnosti mu uzatvoriť s navrhovateľom dohodu v označenom znení, v dôsledku čoho potom neobstojí ani právny záver súdu prvého stupňa o tom, že bol právne viazaný obsahom dohody o primeranej odmene tak, ako tento obsah uviedol navrhovateľ vo svojom návrhu. Pri konštatovanej aktívnej a pasívnej legitímácii navrhovateľa a odporcu v konaní bolo preto povinnosťou súdu v zmysle ustanovenia § 82 ods. 1 Autorského zákona určiť (vecne riešiť) obsah dohody o primeranej odmene s prihliadnutím na zákonné kritériá neviazaný návrhom navrhovateľa čo do jednotlivých ustanovení dohody, teda následne aj po vykonanom dokazovaní zistiť a odôvodniť primeranosť ním určenej výšky odmeny pre navrhovateľa ako kolektívneho správcu autorských práv. Vrámci posudzovania výšky primeranosti odmeny pre navrhovateľa sa potom súd prvého stupňa mal vysporiadať aj s obranou odporcu o tom, že platí dodávateľom ním šírených audiovizuálnych nosičov, a teda zistiť a posúdiť to, či tieto ním realizované platby môžu nejakou ovplyvniť výšku odmeny pre navrhovateľa ako kolektívneho správcu práv autorov (či teda súvisia s predmetom tohto sporu).

Odvolací súd sa inak nestotožňuje s názorom súdu prvého stupňa o tom, že percentuálny spôsob určenia výšky odmeny podľa návrhu navrhovateľa je neurčitý a nevykonateľný, že zákonu odporuje i znenie ohľadom povinnosti odporcu platiť úroky z omeškania a že neobstojí ani ustanovenie o tom, že

by dohoda mala nadobúdať platnosť dňom právoplatnosti (vykonateľnosti) rozsudku.
Keďže predmetom konania je určenie obsahu dohody platnej do 31.12.2005, zánik živnostenského oprávnenia odporcu po tomto období možnosť predmetu konania neovplyvní.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Krajský súd v Nitre, dňa 21.6.2007

JUDr. Mária Hušeková

Za správnosť: Simona Barátová

Krajský súd v Nitre

Za správnosť anonymizácie: Zuzana Svíteková